

**PROGRAM REALIZACJI
WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU
DORADZTWA ZAWODOWEGO**

W ROKU SZKOLNYM 2023/24

Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2023/24 opracowany został na podstawie obowiązujących przepisów prawa oświatowego, oraz założeń Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego.

Program uwzględnia potrzeby uczniów, rodziców i nauczycieli oraz opisuje realizowane w szkole działania. Zakłada współpracę szkoły z rodzicami oraz placówkami, instytucjami i zakładami pracy. Uwzględnia treści programowe opisane w załącznikach nr 1, 2 oraz 3 do rozporządzenia MEN z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2019, poz. 325).

Podstawy prawne

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (tekst jednolity Dz.U. 2021 poz. 1082).
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz.U. 2020 poz. 60 z późn. zm.).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2019, poz. 325).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno–pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020, poz. 1280).
5. Rozporządzenie MEN z 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz.U. 2017 poz. 1575 z późn. zm.).
6. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół. (Dz.U. 2019, poz. 639).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017, poz. 356 z późn. zm.).
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz.U. 2018, poz. 1601 z późn. zm.).

Cele programu

1. Celem głównym programu wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego jest wspieranie dzieci i uczniów w procesie podejmowania samodzielnych i odpowiedzialnych wyborów edukacyjnych i zawodowych opartych na znajomości i rozumieniu siebie, systemu edukacji oraz rynku pracy.
2. Celem preorientacji zawodowej w oddziałach przedszkolnych jest wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi ich otoczeniu, kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci oraz stymulowanie ich prozawodowych wyobrażeń.
3. Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.
4. Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.
5. Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

Treści programowe w ramach preorientacji zawodowej

1. Poznanie siebie

Dziecko:

- 1.1 określa, co lubi robić;
- 1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań;
- 1.3 określa, co robi dobrze;
- 1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Dziecko:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
- 2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;
- 2.4 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Dziecko:

- 3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej)
- 3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Dziecko:

- 4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;
- 4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;
- 4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.

Treści programowe w ramach orientacji zawodowej w klasach I-III

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- 1.1. opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2. prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3. podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4. podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5. podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1. opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2. planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3. próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Treści programowe w ramach orientacji zawodowej w klasach IV-VI

1. Poznanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekania odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1. wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup;
- 2.2. opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.3. opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.4. podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.5. posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.6. wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

Treści programowe w ramach doradztwa zawodowego w klasach VII-VIII

1. Poznanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1. określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2. rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3. dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4. rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5. rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;

- 1.6. określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
 1.7. określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1. wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
 2.2. porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
 2.3. wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
 2.4. uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
 2.5. analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;
 2.6. wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
 2.7. dokonuje autoprezentacji.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1. analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
 3.2. analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
 3.3. charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji poza formalnej i nieformalnej;
 3.4. określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1. dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
 4.2. określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
 4.3. identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
 4.4. planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Działania skierowane do uczniów w ramach preorientacji zawodowej w oddziałach przedszkolnych

Opis działania	Forma realizacji /metody	Realizowane treści programowe	Osoba odpowiedzialna	Termin realizacji
Moje pierwsze portfolio.	Podczas zajęć, zabawy w kręgu, rozmowy, dyskusja	Poznanie siebie. Dziecko określa, co lubi robić; Dziecko określa, co robi dobrze. Świat zawodów i rynek pracy. Dziecko opowiada o sobie w grupie rówieśniczej; Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie. Dziecko nazywa czynności, których lubi się uczyć.	Nauczyciel wychowawca oddziału przedszkolnego	wrzesień
Urządzenie kącików zainteresowań	Podczas zajęć, praca w grupach, praca indywidualna, rozmowa moderowana	Poznanie siebie. Dziecko podaje przykłady różnych zainteresowań; Dziecko określa, co robi dobrze; Świat zawodów i rynek pracy. Dziecko podejmuje próby	Nauczyciel wychowawca oddziału przedszkolnego	październik

		posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny; Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych. Dziecko podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej;		
Mamy różne talenty.	Podczas zajęć, zabawy w kręgu, rozmowy w parach, dyskusja	Poznanie siebie. Dziecko określa, co robi dobrze; Świat zawodów i rynek pracy. Dziecko opowiada o sobie w grupie rówieśniczej;	Nauczyciel wychowawca oddziału przedszkolnego	kwiecień
Wyprawa po skarby.	Podczas zajęć, praca w grupach, praca indywidualna, rozmowa w kręgu	Poznanie siebie. Dziecko podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych; Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych. Dziecko na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;	Nauczyciel wychowawca oddziału przedszkolnego	listopad
Nasze rodziny.	Podczas zajęć, rozmowa w kręgu	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie. Dziecko nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej)	Nauczyciel wychowawca oddziału przedszkolnego	grudzień
U źródeł wiedzy!	Podczas zajęć, praca w grupach, praca indywidualna, rozmowa w kręgu	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie Dziecko nazywa czynności, których lubi się uczyć.	Nauczyciel wychowawca oddziału przedszkolnego	styczeń
Zobacz, jak wygląda świat.	Podczas zajęć, metoda sytuacyjna; Rozmowa kierowana; odgrywanie ról	Świat zawodów i rynek pracy. Dziecko odgrywa różne role zawodowe w zabawie;	Nauczyciel wychowawca oddziału przedszkolnego	marzec

Spotkania z przedstawicielami zawodów (np. policjant, pielęgniarka, kierowca, fryzjer, ogrodnik, sprzedawca itp.).	Podczas zajęć, pogadanka, prace rysunkowe, galeria prac dzieci	Świat zawodów i rynek pracy. Dziecko podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;	Nauczyciel wychowawca oddziału przedszkolnego	Dwa razy w roku
Oglądanie wybranych odcinków filmów Strażak Sam i Bob Budowniczy – identyfikowanie czynności zawodowych.	Podczas zajęć, projekcja filmowa, rozmowa	Świat zawodów i rynek pracy. Dziecko podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;	Nauczyciel wychowawca oddziału przedszkolnego	Jeden raz w miesiącu przez cały rok
Oglądanie wybranych odcinków serialu telewizji ABC, p.t. Kulisy, czyli Błękitek poznaje zawody	Podczas zajęć, projekcja filmowa, rozmowa	Świat zawodów i rynek pracy. Dziecko podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;	Nauczyciel wychowawca oddziału przedszkolnego	Jeden raz w miesiącu przez cały rok
Wycieczka do miejsca pracy – np. straż pożarna, poczta, piekarnia, rozgłośnia radiowa, itp.	Wyjście zorganizowane	Świat zawodów i rynek pracy. Dziecko podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;	Nauczyciel wychowawca oddziału przedszkolnego	2 x w roku
Wiem, kto pracuje w szkole.	Podczas zajęć, rozmowa, dyskusja; burza mózgów; metoda zabawowa; wywiad;	Świat zawodów i rynek pracy. Dziecko podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;	Nauczyciel wychowawca oddziału przedszkolnego	październik
Lektura i omówienie z dziećmi wiersza „Wszyscy dla wszystkich” J. Tuwima.	Podczas zajęć; praca w grupie, rozmowa kierowana	Świat zawodów i rynek pracy. Dziecko wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;	Nauczyciel wychowawca oddziału przedszkolnego	marzec
Kto to zrobił?	Podczas zajęć; Praca w grupie, rozmowa kierowana	Świat zawodów i rynek pracy. Dziecko wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów	Nauczyciel wychowawca oddziału przedszkolnego	kwiecień

		codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;		
Zgadnij, czyje to narzędzie.	Podczas zajęć; praca w grupie, rozmowa kierowana, praca plastyczna	Świat zawodów i rynek pracy. Dziecko podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;	Nauczyciel wychowawca oddziału przedszkolnego	grudzień
Kim będę, gdy dorosnę.	Podczas zajęć; Praca w grupie, rozmowa kierowana, elementy dramy	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych. Dziecko opowiada, kim chciałoby zostać;	Nauczyciel wychowawca oddziału przedszkolnego	maj
Zajęcia p.t. Umiejętności zdecydować.	Podczas zajęć, praca indywidualna, rozmowa kierowana w grupie	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych. Dziecko podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej;	Nauczyciel wychowawca oddziału przedszkolnego	czerwiec
Udział w dowolnym konkursie plastycznym.	Konkurs plastyczny, praca przygotowująca do konkursu	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych. Dziecko podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej;	Nauczyciel wychowawca oddziału przedszkolnego	październik

Działania skierowane do uczniów w ramach orientacji zawodowej w klasach I-III

Opis działania	Dla kogo?	Forma realizacji/ metody	Realizowane treści programowe	Osoba odpowiedzialna	Termin realizacji
Spotkania z przedstawicielami zawodów (policjant, pielęgniarka, kierowca, fryzjer, ogrodnik, sprzedawca, sportowiec itp.)	I-III	Zajęcia lekcyjne w ramach edukacji środowiskowej	Świat zawodów i rynek pracy. Uczeń podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach; Świat zawodów i rynek pracy. Uczeń opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;	Nauczyciel kształcenia zintegrowanego - wychowawca oddziału	październik

Spotkanie ze szkolnym doradcą zawodowym.	I-III	Zajęcia lekcyjne w ramach edukacji środowiskowej	Poznanie siebie. Uczeń prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób; Poznanie siebie. Uczeń podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;	Nauczyciel kształcenia zintegrowanego - wychowawca oddziału	listopad
„Poznaj mnie” – zajęcia podczas, których uczniowie dzielą się własnymi pasjami, zainteresowaniami ze swoimi rówieśnikami.	I-III	Zajęcia lekcyjne w ramach edukacji polonistycznej oraz plastycznej	Poznanie siebie. Uczeń opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać; Poznanie siebie. Uczeń prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;	Nauczyciel kształcenia zintegrowanego - wychowawca oddziału	listopad
Dzień Talentów	I-III	Podczas zajęć edukacji polonistycznej, plastycznej, muzycznej; autoprezentacja, rozmowa, taniec-marsz, prace plastyczne	Poznanie siebie. Uczeń prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób; Poznanie siebie. Uczeń podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach; Poznanie siebie. Uczeń podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych;	Nauczyciel kształcenia zintegrowanego - wychowawca oddziału	marzec
Zabawa w kalambusy; tematyka: zawody	II-III	Edukacja polonistyczna, praca w grupach	Świat zawodów i rynek pracy. Uczeń odgrywa różne role zawodowe w zabawie;	Nauczyciel kształcenia zintegrowanego - wychowawca oddziału	kwiecień
Pokażę wam kim z zawodu są moi rodzice	I-III	Wszystkie edukacje	Świat zawodów i rynek pracy. Uczeń omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje; Świat zawodów i rynek pracy. Uczeń odgrywa różne role zawodowe w zabawie;	Wszyscy nauczyciele kształcenia zintegrowanego - wychowawcy oddziałów we współpracy z pedagogiem i doradcą zawodowym	marzec
Moja mama wszystko potrafi	II-III	Edukacja polonistyczna	Świat zawodów i rynek pracy. Uczeń podaje nazwy zawodów wykonywanych	Nauczyciel kształcenia zintegrowanego	maj

			przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;	go - wychowawca oddziału	
Nasi idole.	I	Edukacja polonistyczna, pogadanka, praca w grupie	Poznanie siebie. Uczeń podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi; Świat zawodów i rynek pracy. Uczeń opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;	Nauczyciel kształcenia zintegrowane go - wychowawca oddziału	październik
Sprawne ręce mogą więcej, czyli jak zrobić coś z niczego.	II-III	Edukacja muzyczna, plastyczna, fizyczna, społeczna ekspresja ruchowa i plastyczna; relaksacja	Świat zawodów i rynek pracy. Uczeń posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny; Poznanie siebie. Uczeń podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych;	Nauczyciel kształcenia zintegrowane go - wychowawca oddziału	grudzień
Lekcja w bibliotece "Szukamy informacji"	II-III	Edukacja polonistyczna	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie. Uczeń wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich;	Nauczyciel bibliotekarz	
Kim będę, gdy dorosnę.	I-III	Zajęcia pozalekcyjne w świetlicy w ramach orientacji zawodowej	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych. Uczeń opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;	Opiekun świetlicy szkolnej	
Udział w konkursach szkolnych i międzyszkolnych	I-III	Udział w konkursach	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych. Uczeń próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą;	Nauczyciel kształcenia zintegrowane go - wychowawca oddziału	według harmonogramu konkursów przez cały rok

Działania skierowane do uczniów w ramach orientacji zawodowej w klasach IV-VI

Opis działania	Dla kogo?	Forma realizacji/ metody	Realizowane treści programowe	Osoba odpowiedzialna	Termin realizacji
Określanie potencjału edukacyjno-zawodowego uczniów, podejmowanie rozmowy z uczniami na temat ich zainteresowań i uzdolnień	IV-VI	Bieżąca obserwacja uczniów, rozmowa	Poznanie własnych zasobów. Uczeń określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;	Nauczyciele wychowawcy we współpracy z nauczycielami przedmiotowymi	cały rok szkolny
Spotkanie ze szkolnym doradcą zawodowym.	IV-VI	Zajęcia z wychowawcą, rozmowa kierowana	Poznanie własnych zasobów. Uczeń określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje; Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie. Uczeń wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć; Poznanie własnych zasobów. Uczeń wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;	Szkolny doradca zawodowy	październik -listopad
Realizacja dowolnego projektu edukacyjnego	IV	Lekcje przyrody i zajęcia z wychowawcą	Poznanie własnych zasobów. Uczeń planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu; Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie Uczeń samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy;	Nauczyciele przedmiotów oraz nauczyciele wychowawcy oddziałów	maj
Kim chciałbym zostać.	V	Zajęcia z wychowawcą	Świat zawodów i rynek pracy Uczeń wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, Poznanie własnych zasobów. Uczeń określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;	Nauczyciele j. polskiego w klasach V, nauczyciel bibliotekarz, nauczyciele, wychowawcy klas, szkolny doradca zawodowy	październik -listopad

			Poznanie własnych zasobów. Uczeń podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;		
Prezentacje uczniowskie pt. Moja pasja.	VI	Lekcje z j. polskiego, Zajęcia z wychowawcą	Poznanie własnych zasobów. Uczeń określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje; Poznanie własnych zasobów. Uczeń podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość; Poznanie własnych zasobów. Uczeń prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców	Nauczyciele j. polskiego w klasach V, nauczyciel bibliotekarz, wychowawcy klas, szkolny doradca zawodowy	Październik -listopad
Kim chcę być?	IV-VI	Zajęcia z wychowawcą Praca indywidualna,	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych. opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;	Nauczyciele wychowawcy klas,	czerwiec
Rozmowa z nauczycielem WF pozwalająca uświadomić uczniom posiadane przez nich zdolności fizyczne oraz zaznajamia ich z predyspozycjami ich ciała.	IV-VI	Zajęcia w ramach SKS/inne zajęcia sportowe w szkole (np. basen)	Poznanie własnych zasobów. Uczeń wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;	Nauczyciel WF	wrzesień- październik
„Poznaj mnie”	IV	Zajęcia z wychowawcą	Poznanie własnych zasobów. Uczeń prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców;	Nauczyciele, wychowawcy klas	listopad

I ty możesz zostać MacGyverem. Dajemy drugie życie rzeczom codziennego użytku	V	Zajęcia z wychowawcą	Świat zawodów i rynek pracy. Uczeń posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;	Nauczyciele, wychowawcy klas	listopad
Jak oszczędzić pierwszy milion?	V	Zajęcia z wychowawcą	Świat zawodów i rynek pracy. Uczeń wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą;	Nauczyciele, wychowawcy klas	listopad
Warsztat: Jak się uczyć, żeby się nauczyć?	IV-V	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia dodatkowe	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie. Uczeń wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;	Wychowawcy klas, pedagog	listopad-grudzień
Organizacja imprezy klasowej	IV-VI	Zajęcia z wychowawcą	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych. Uczeń planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;	Nauczyciele, wychowawcy klas	listopad-grudzień
Udział uczniów w kołach zainteresowań zgodnie z własnymi zainteresowaniami i ofertą zajęć pozalekcyjnych szkoły.	IV-VI	Dodatkowe zajęcia pozalekcyjne	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych. Uczeń próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą;	Dyrektor, wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotowi	cały rok szkolny
Spotkania z przedstawicielami zawodów	IV-VI	Zajęcia z wychowawcą, spotkania w bibliotece w ramach lekcji bibliotecznych Możliwe formy realizacji: pogadanki, wywiady realizowane przez uczniów, wykonywanie czynności związanych z danym zawodem	Świat zawodów i rynek pracy. Uczeń podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;		cały rok szkolny

Prezentacje (indywidualnie lub grupowo) uczniowskich pasji, talentów, zainteresowań, osiągnięć.	IV-VI	Zajęcia z wychowawcą, lekcje przedmiotowe, prezentacje i występy przed społecznością szkoły	<p>Poznanie własnych zasobów. Uczeń określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;</p> <p>Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie. Uczeń wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;</p> <p>Poznanie własnych zasobów. Uczeń wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;</p> <p>Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie Uczeń samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy</p>	Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotowi	marzec
---	-------	---	---	---	--------

Działania skierowane do uczniów w ramach doradztwa zawodowego w klasach VII-VIII

Opis działania	Dla kogo ?	Forma realizacji	Realizowane treści programowe	Osoba odpowiedzialna	Termin realizacji
Prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z następującymi obszarami treści programowych: poznanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.	VII	zajęcia z doradztwa zawodowego (10 godzin w roku szkolnym dla każdego oddziału)	Realizacja treści programowych z zakresu doradztwa zawodowego z obszarów: poznanie własnych zasobów oraz świat zawodów i rynek pracy.	Szkolny doradca zawodowy	cały rok szkolny, zgodnie z harmonogramem zajęć
Prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami: poznanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji	VIII	Zajęcia z doradztwa zawodowego (10 godzin w roku szkolnym dla każdego oddziału)	Realizacja treści programowych z zakresu doradztwa zawodowego z obszarów: rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno- -zawodowych	Szkolny doradca zawodowy	cały rok szkolny, zgodnie z harmonogramem zajęć

edukacyjno-zawodowych.					
Udział w Targach Edukacyjnych.	VIII	Udział w Targach Edukacyjnych, w Dniach Otwartych w szkołach ponadpodstawowych	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie. Uczeń analizuje oferty szkół ponadpodstawowych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji; Świat zawodów i rynek pracy. Uczeń wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;	Szkolny doradca zawodowy we współpracy z wychowawcami klas	jesień, wiosna - zgodnie z terminami wydarzeń
Spotkanie z pielęgniarką, pogadanka p.t. Zdrowie a praca.	VII-VIII	Pogadanka	Poznawanie własnych zasobów. Uczeń określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych; Poznawanie własnych zasobów. Uczeń rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;	Pielęgniarka szkolna we współpracy ze szkolnym doradcą zawodowym i wychowawcami klas	listopad
Udział uczniów w kołach zainteresowań zgodnie z własnymi zainteresowaniami i ofertą zajęć pozalekcyjnych szkoły.	VII-VIII	Dodatkowe zajęcia pozalekcyjne	Poznawanie własnych zasobów. Uczeń rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe); Poznawanie własnych zasobów. Uczeń określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;	Dyrektor, wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotowi	cały rok szkolny
Indywidualne spotkania z doradcą zawodowym i pedagogiem szkolnym w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.	VII-VIII	Pomoc psychologiczna o-pedagogiczna świadczona przez szkołę	Poznawanie własnych zasobów. Uczeń rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je	Doradca zawodowy, pedagog,	cały rok szkolny według potrzeb

			<p>w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;</p> <p>Poznawanie własnych zasobów. Uczeń określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;</p> <p>Poznawanie własnych zasobów. Uczeń dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;</p> <p>Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych. Uczeń dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;</p> <p>Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych. Uczeń identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;</p> <p>Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych. Uczeń określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;</p>		
Organizacja warsztatów: umiejętność uczenia się, planowanie czasu, asertywność, radzenie sobie ze stresem, wystąpienia publiczne itp.).	VII-VIII	Zajęcia z pedagogiem i psychologiem szkolnym	Poznawanie własnych zasobów. Uczeń rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;	Pedagog	Według ustalonego z wychowawcami klas harmonogramu
Uczestnictwo uczniów w szkolnych i międzyszkolnych	VII-VIII	Olimpiady i konkursy	Poznawanie własnych zasobów. Uczeń określa aspiracje i potrzeby	Nauczyciele przedmiotów	cały rok szkolny - zgodnie z

konkursach przedmiotowych i innych.			w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji; Poznanie własnych zasobów. Uczeń określa rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);		terminarzem
Udział uczniów w pracach SU oraz w szkolnym wolontariacie.	VII-VIII	Różne formy - zgodnie z planem SU oraz zakładanymi aktywnościami w ramach wolontariatu	Poznanie własnych zasobów. Uczeń określa własną hierarchię wartości i potrzeb; Świat zawodów i rynek pracy. Uczeń analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;	Opiekun SU	cały rok szkolny - zgodnie z terminarzem
Spotkania z przedstawicielami zawodów w tym z rodzicami wykonującymi określone zawody oraz z przedstawicielami instytucji rynku pracy (OHP; Urząd Pracy itp.).	VII-VIII	Zajęcia z wychowawcą, spotkania w bibliotece w ramach lekcji bibliotecznych Możliwe formy realizacji: pogadanki wywiady realizowane przez uczniów wykonywanie czynności związanych z danym zawodem	Świat zawodów i rynek pracy. Uczeń wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania; Świat zawodów i rynek pracy. Uczeń porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców; Świat zawodów i rynek pracy. Uczeń wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy; Świat zawodów i rynek pracy. Uczeń analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy; Świat zawodów i rynek pracy. Uczeń uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;	Szkolny doradca zawodowy w porozumieniu z wychowawcami klas	

			Świat zawodów i rynek pracy. Uczeń wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;		
Spotkania z uczniami szkół ponadpodstawowych prezentacje wybranych szkół, informacje na temat zasad rekrutacji itp.	VIII	Zajęcia z wychowawcą, spotkania	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie. Uczeń analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji; Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie. Uczeń analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów; Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie. Uczeń charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji poza formalnej i nieformalnej;		
Indywidualne i/lub grupowe uczestnictwo uczniów w Dniach Otwartych w szkołach ponadpodstawowych.	VIII	Wyjścia / spotkania poza szkołą	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie. Uczeń analizuje oferty szkół ponadpodstawowych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;	Szkolny doradca zawodowy w porozumieniu z wychowawcami klas	wiosna, zgodnie z terminarzem dni otwartych
Wychowawca pyta uczniów o ich dalsze wybory edukacyjno-zawodowe. Następnie w formie quizu lub ankiety weryfikuje realność uczniowskich planów i wyobrażeń.	VIII	Zajęcia z wychowawcą, rozmowa kierowana, ankieta lub quiz	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych. Uczeń dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym; Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Uczeń określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;	Nauczyciele wychowawcy	maj

Tematy zajęć edukacyjnych w klasie VII

1. Doradztwo zawodowe – wprowadzenie
2. Marzenia i plany
3. Poznaję siebie. Moje zainteresowania, zalety i wady
4. W świecie zawodów
5. Zawody, które już nie istnieją i zawody przyszłości
6. Praca marzeń i praca z koszmarów
7. Ja pomagam, ty pomagasz, my pomagamy. Organizacje pozarządowe i wolontariat
8. Jak podjąć dobrą decyzję? Podejmowanie decyzji krok po kroku.
9. Jestem częścią zespołu, współpraca w grupie
10. Pracownik idealny

Tematy zajęć edukacyjnych w klasie VIII

1. Podejmowanie ważnej decyzji, czyli wybór nowej szkoły
2. Zdobywam nowy zawód
3. Co to jest wypalenie zawodowe
4. Każdy ma prawo pracować – zatrudnianie osób z niepełnosprawnościami
5. A może założyć mały biznes
6. Stwórzmy coś nowego czyli wynalazki
7. W urzędzie pracy
8. Prawa pracownicze. Mobbing. Asertywność.
9. Zdobywam pracę – CV oraz list motywacyjny
10. W dalszą drogę.

Działania skierowane do nauczycieli, wychowawców

Opis działania	Do kogo jest skierowane?	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna	Termin realizacji
Informacja na radzie pedagogicznej: tworzenie programu realizacji WSDZ oraz realizacja zadań z zakresu doradztwa zawodowego na lekcjach przedmiotowych. Zapoznanie nauczycieli z treściami programowymi z doradztwa na poszczególnych etapach edukacji.	Nauczyciele przedmiotowi	Rada pedagogiczna	Szkolny doradca zawodowy	październik
Wsparcie nauczycieli w inicjowaniu kontaktów z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych, uczelni wyższych, przedsiębiorców.	Nauczyciele wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi	Tworzenie banku kontaktów, bieżąca wymiana informacji	Szkolny doradca zawodowy	cały rok
Udział pracowników pedagogicznych w zewnętrznych szkoleniach, seminariów, warsztatach organizowanych przez instytucje edukacyjne oraz instytucje rynku pracy.	Nauczyciele	W ramach doskonalenia zawodowego, zgodnie z rocznym programem WDN	Dyrektor	cały rok

Działania skierowane do rodziców

Opis działania	Do kogo jest skierowane?	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna	Termin realizacji
Informacja dla rodziców na temat działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole.	Rodzice	Strona internetowa	Szkolny doradca zawodowy	październik
Informowanie rodziców o ofercie edukacyjnej szkół ponadpodstawowych oraz o zasadach rekrutacji do tych szkół.	Rodzice uczniów klas VII i VIII	Informacje na zebraniach klasowych, stronie internetowej szkoły	Szkolny doradca zawodowy, wychowawca	styczeń 2019
Prezentacja oferty szkół ponadpodstawowych.	Rodzice uczniów klas VII-VIII	Wykład, prezentacja,	Szkolny doradca zawodowy, wychowawca	marzec
Indywidualne spotkania z doradcą zawodowym i pedagogiem szkolnym w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej świadczonej rodzicom.	Rodzice	Pomoc psychologiczno-pedagogiczna świadczona przez szkołę	Doradca zawodowy / pedagog	cały rok

Monitorowanie

1. Doradca zawodowy jest bezpośrednio odpowiedzialny za monitorowanie realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego w szkole. Na bieżąco prowadzi stosowne działania w formie: analizy dokumentacji szkolnej z tego obszaru, badań ankietowych.
2. Doradca zawodowy po zakończeniu każdego okresu przekazuje dyrektorowi szkoły raport wyników monitorowania.